

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
424-0237
424-0807
УРСОС: 435-8740
Тел. в Нью Йорку:
Barclay 7-4125
УРСОС: Barclay 7-5387

РІК LXXIII Ч. 220. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 29-го ЛИСТОПАДА 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 29, 1966 No. 220. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 28 листопада, 1966

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОЗПОРЯДИВ ЗМЕНШИТИ на 1,1 біліяона дол. федеральні видатки на будову автострад в цьому фінансовому році, що скінчиться 30-го червня 1967. Це частина програми Президента зменшити федеральні видатки на 3 біліяони дол. з тієї суми, яку схвалив Конгрес. На будову автострад мали видати 4,4 біліяона дол., а тепер видадуть лише 3,3 біліяона дол. Це значить, що Уряд зменшив на 25 відсотків допомогу на будову шляхів.

ІНДЕКС ЦІН НА КОНСУМЦІЙНІ ТОВАРИ в жовтні збільшився на 0,4 відсотка і становив 114,5 відсотка більше в порівнянні з цінами з років 1957-1959. Від жовтня 1965 індекс цін збільшився на 3,7 відсотка. Це найбільше збільшення в одному році від 1959 року. Це значить, що в одному році долар втратить на вартості на 3,7 цента, коли врятує його вартість його купною силою у відношенні до індексу цін.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ ПОВІДОМИВ, що в 1967 р. збройні сили США потребуватимуть 600.000 рекрутів, на 300.000 менше, ніж в цьому році, коли всі роди збройних сил цієї країни мають збільшитися на 900.000 воєнків, в тому 380.000 призначено до військового обов'язку, а решта 520.000 зголосилися як добровольці. В січні 1967 покликуть до військової служби лише 16.000 рекрутів, а давніше планували 27.600. МекНамара заявив, що запотребування збройних сил в найближчому році буде на одну третю менше, в порівнянні з цим роком. Всі збройні сили США прикінці ц.р. мають вносити 3.300.000.

ПРЕДСТАВНИКИ ОРГАНІЗОВАНОГО світу праці заявили, що вони вимагатимуть збільшення заробітних плат при заключуванні нових контрактів про працю в найближчому році, бо кошти прожитку в цьому році збільшилися на 3,7 відсотка. Представники Американської Федерації Праці — Конгресу Індустріяльних Організацій заявили, що в жовтні ц.р. кошти прожитку збільшилися аж на 0,4 відсотка, тому треба, щоб усі робітничі спілки при заключуванні нових контрактів домагалися автоматичного збільшення заробітку у зв'язку зі збільшенням коштів прожитку.

ДЖ. ЕДГАР ГУВЕР ЗАЯВИВ, що не має жодного доказу на те, що Лі Гарві Освальд не був єдиним вбивцею президента Кеннеді. «Всі факти ведуть до єдиного висновку, казав директор Федерального Бюро Ізвещтій Гувер, що Освальд сам доконав цього злочину». Під час елдітв, твердить Гувер, не знайдено найменшої вказівки на те, щоб Освальд мав якихось спільників. Гувер вперше забрав слово в цій справі. Він твердить, що всі критики **Заву Коулі** Воррена ігнорують факти, або фальшиво інтерпретують ці факти.

У СВІТІ

РАДА БЕЗПЕКИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ЗАСУДИЛА ІЗРАЇЛЬ за його збройний наїзд на прикордонне Йорданське містечко Ес Сому 13 листопада ц.р., коли-то згинули 15 йорданських воєнків і три цивільні, а 150 мешкальців будинків були зруйновані. У 15-членній Раді Безпеки 14 голосували «за», а тільки Нова Зеландія стрималась з поясненням, що дана резолюція не дає конструктивного розв'язку зарпядного ізраїльсько-арабського конфлікту. Ізраїль програв дипломатично але вважає далі що діяв правляю в відпичучючись за попередній арабський саботажі. Рада Безпеки загрозила Ізраїлеві гострішими саботажима.

САВДІ АРАБСЬКИЙ КОРОЛЬ ФЕІСАЛ ЗАПРОСИВ Йорданському королеві 10.000 своїх воєнків задля оборони Йорданії проти атак з боку Ізраїлю. — Йорданський король Гусейн прийняв пропозицію. Проти Гусейна відбулись триденні демонстрації в йорданській частині Єрусалиму й інших містах, які ніби надто лагідного супроти Ізраїлю. Йорданське військо, Арабський Леґіон, здавало заворушення. У Йорданії проголошено примусову рекрутацию всіх мужчик від 18 до 40 року життя.

У МОСКВІ ПЕРЕВІДУВАВ МИНУЛОГО І ЦЬОГО ТИЖНЯ британський міністер закордонних справ Джордж Браун, який конферував з Громіком та іншими совєтськими лідерами. Коментатори стверджують, що ті відвідини не дали кращого висліді для справи замирення у В'єтнамі, як усі попередні.

ЄГІПЕТСЬКИЙ УРЯД НАКЛАВ РУКУ НА ФАБРИКУ ФОРДА в Александрії, вартості три мільяони доларів, подавши за формальною причиною, що Форд винен Єгипту 1.800.000 дол., як незаплачене мито. Речник Форда заявив, що за всі частини, що приходять до тієї фабрики, оплачується мито, але Єгипет хоче ще окремого мита за випродуковані там готові автомобілі. Насправді — це пімста Єгипту за згоду Форда заснувати філію в Ізраїлю.

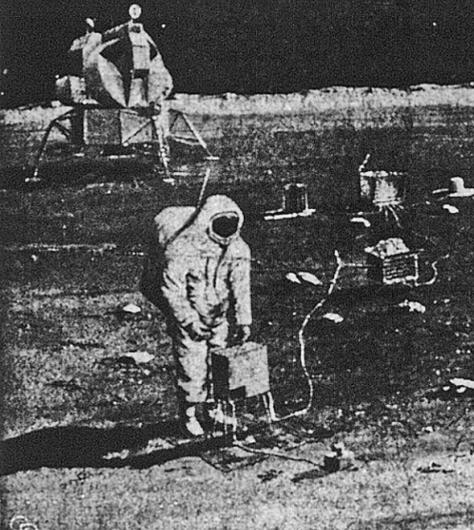
ПОЛІТИЧНА КОМІСІЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ПРИНЯЛА ПОСТАНОВУ, щоб усі атомові держави припинили взагалі всі ядрові експерименти, отже також під землею. ЗДА й СССР у принципі погоджуються, але розходяться в поглядах щодо потрібної контролю. Резолюцію прийнято 72 голосами, без протипу, зате при 48 неприязних або не голосуючих.

В АВСТРАЛІІ В НОВІЙ ЗЕЛАНДІІ ВІДБУЛИСЯ в минулу суботу 26 листопада — там була тоді вже неділя 27 листопада — парламентарні вибори. В обох тих країнах перемогли урядові партії і затвердили при владі австралійський уряд прем'єра Гаролда Голта та новозеландський уряд прем'єра Голіока. В обох країнах ті вибори схвалили проамериканську політику урядів і вислання ними військових частин до Південного В'єтнаму проти комуністів.

82 ОСОБИ ЗГІНУЛИ В КАТАСТРОФІ болгарського літака совєтського типу «Льюїнгін», який розбився біля Братислави, летючи з Софії до Східного Берліну. Між загиблими є видатні комуністи з Чиле, Аргентини, Бразилії, Гондурасу й Японії, які були на болгарському комуністичному збіганні в Софії. Згинули теж болгарський амбасадор у Східній Німеччині Іван Бухваров та болгарська оперова зірка Катя Попова.

У НЕПІННІ ВІДБУЛАСЯ НОВА ВІЙСЬКОВА ПАРАДА, в якій 50.000 війська і «червоногвардійців», як військова резерва, маршували перед трибуною, на якій стояв Мао Тсе-тунг і військовий міністер Лін Піао. Але привідними були також президент Ліу Шао-чі та партійний секретар Тенг Гішяо-пінг, предмет критики з боку червоногвардійців.

В НЕДАЛЕКОМУ МАЙБУТНЬОМУ — НА МІСЯЦІ

На малюнку показано, як залога висланого на Місяць американського космічного корабля Аполло-Сатурн істалося на поверхні Місяця різного роду інструменти, що будуть досліджувати діяння Сонця на Місяць, його магнетичне поле тощо. Зроблені спостереження й дані ці інструменти будуть пересилати на Землю протягом одного року.

Конгресмен Боггс передбачає збільшення податків на 10 до 15 біліяонів

Вашингтон. — Провідник демократичної більшості в Палаті Репрезентантів конгресмен Гейл Боггс заявив в окремому інтерв'ю, що Президент Джонсон запропонує Конгресові в найближчому році збільшити прибуткові податки на 10 до 15 біліяонів. Конгресмен Боггс заявив, що на його думку, збільшення прибуткових податків є «економічною konieczністю», і тому Президент мусить запропонувати це збільшення. Але конгресмен заявив, що це є його власна думка, бо він на цю тему не розмовляв із Президентом. Та він був цілу п'ятницю на фермі Президента в Тексасі, де Президент конферував із конгресовими провідниками обидвох партій. Дорадники Президента радять йому, щоб із рішенням про збільшення податків зачекав до 10 грудня, коли буде відомо, на скільки збільшать-ся інвестиції промислових фірм в найближчому році, які будуть потрібні видатки на війну у В'єтнамі. Бувший голова Ради Економічних Дорадників Президента Волтер Геллер передбачає, що в найближчому році зменшаться темп економіки, але не буде економічної знижки. Геллер рекомендує збільшити податки на 5 відсотків в найближчому році. 5 відсотків — це значить понад \$ 10 біліяонів.

Проф. д-р Е. Жарський переобраний на голову Шкільної Ради УНКА

Нью Йорк. — В суботу, 26-го листопада 1966, тут в залах УНДому відбувся 3-тій Делегатів Шкільної Ради при УНКА. У 3-тій брали участь уповноважені делегати шкіл українознавства, приналежні до сітки шкіл Шкільної Ради, як зі Сходу Америки, так із Заходу (Шікаго, Дітройт, Клівленд і інші). 3-тій проводила президія у складі: В. Данилович, В. Лотоцький і д-р Е. Жарський. Звіти голови Шкільної Ради д-ра Е. Жарського та референтів виявили незвичайно широку і всесторонню працю Шкільної Ради. На окрему увагу заслуговує її видавничу діяльність. Усі відділи шкіл українознавства є забезпечені відповідними підручниками. Шкільна Рада подбала також про підготовку нових учительських кадрів. Дбають про те Педагогічний Інститут у Нью Йорку та його філії в Шікаго, Дітройті і Філадельфії. Багато уваги приділяється дошкільному сектору. Після жвавої дискусії уділено уступаючій Управі абсолоторію. Нову Управу обрано у складі: д-р Едвард Жарський — голова; місто-голови — дир. Володимир Лотоцький та інж. Данило Березовський; члени — д-р Кость Кисілевський, д-р Юрій Мачук, інсп. Іван Василичин, проф. Михайло Лисогір, проф. Ірина Пеленська, проф. Степан Стецко; проф. Юрій Спільниченко; Контрольна Комісія — д-р Василь Стецко, д-р Петро Ісаїв і дир. Самуїл Мужик.

Українська громада Нью Йорку відвела на вічний спочинок пок. інж. Олександра Гладішовського

Нью Йорк. — Померлого в минулу середу 23 листопада видатного українського громадського й політичного діяча, дипломата й кооператора, інженера Олександра Гладішовського, похоронено в суботу 26 листопада на українському цвинтарі в Савт Бавнд Брук. Похоронні обряди відбували священники о. Гузар, о. Ліщинський, о. Кекіш і о. Рабій, а над свіжою могилою промовляв від Об'єднання «Самопоміч» Юліан Ревай. На Панахиді в похоронному закладі П. Яреми, яка відбулася в четвер 24 ц. м., та яку відправив о. Гузар, промовляв д-р Я. Падоз від Т-ва Лемківщина, почесним членом якого був Покійний. На Панахиді в п'ятницю 25 ц. м., що її відправили о. Гузар, Кекіш і Ліщинський, промовляла інж. Рубель від колишніх товаришів Покійного з Товариства українських студентів політехніки у Львові «Основа», інсп. І. Василичин від колишніх співробітників Покійного з управителю «Орлик» у Мюнхені та від Відділу «Самопоміч» в Нью Йорку, д-р І. Козак від Ньюйоркського Відділу Об'єднання б. воєнків українців в Америці, інженер І. Зяць від Т-ва укр. інженерів і дир. І. Шепарович від Товариства українських кооператорів. На обох Панахидях було дуже багато громадян, приятелів і знайомих Покійного, що втішалися зачепною пошанкою і симпатією.

У В'єтнамі буде 48-годинне перемир'я на Різдво й Новий Рік

Сайгон. — Південно-в'єтнамський комуністичний фронт Національного Визволення проголосив через своє підпільне радіо, що він пропонує перевести воєнне перемир'я по 48 годин — від 7 год. ранку 24 грудня до 7 год. ранку 26 грудня ц.р. і від 7 год. ранку 31 грудня до 7 год. ранку 2 січня 1967 року. Те саме повідомлення передало північно-в'єтнамське радіо з Ганою. Американські й південно-в'єтнамські військові командування не дали ще своєї офіційної відповіді, але — за газетними повідомленнями — вони напевне приймуть ту пропозицію. Хоча Папа Павло VI й папифістичні кола в Об'єднаних Націях сугерували, щоб у цьогорічному Різдвяному періоді перевести довші перемир'я у В'єтнамі, яке — може — дало б поштовх до переговорів про перманентне перемир'я, як вступ до мирових переговорів, проте американські військові кола зразу ж заявили проти такого проєкту, вказавши на досвід з минулого, що кожне довше перемир'я комуністи використовують для масового перекидання регулярних північно-в'єтнамських військ на південь та до скріплення своїх позицій. — Тим часом у Південному В'єтнамі американці продовжують свою нову воєнну стратегію — глибокими випадами в джунглі та привмушуванням ворога до локальних сутичок внеможливлувати ворогові переведення його офензивних планів та зштохування його позиційно тільки до оборони, що раз нової дислокації військ та змінювання позицій, щоб виминати великі битви з американцями, що їх комуністи мусять — через брак лєтунства й далекобійної артилерії — невідхильно програєвати.

У Західній Німеччині прийде до влади уряд „великої коаліції“

Бонн. — Десигнований Християнсько-демократичною партією на нового кандидера Курт Георг Кізіґер і лідер Соціал-демократичної партії Віллі Брандт проголосили на спільній пресовій конференції засадничу згоду на створення „великої коаліції“ названих двох найбільших західно-німецьких партій. Вона в 496-членному парламенті разом розпоряджуватимуть 447 головами, залишаючи в опозиції тільки невеличку партію вільних демократів, які спричинили затяжку урядову кризу, відкликавши своїх членів з уряду Людвіга Ергарда. Частина соціал-демократів — з Баварії, Шлесвіг-Гольштейну і Вюртемберґі — противиться коаліції з християнськими демократами, поручаючи коаліцію з вільними демократами, бо тоді соціалістичний лідер Віллі Брандт став би канцлером. Проте сам Віллі Брандт і його колеги з партійного проєкту вказують, що коаліція з вільними демократами дала б новому урядові більшість всього шести голосів в парламенті і тому була б дуже непевна. Новий уряд має бути створений в найближчих днях. Віллі Брандт займає, мабуть, ставновіше місце-кандидера і міністра закордонних справ. До нового уряду вийде також колишній військовий міністер в уряді Конрада Аденауера, Франц Штраув. Курт Георг Кізіґер оприлюднив з тайних документів донос, зроблений проти нього за часів Гітлера, що в ньому, Кізіґер, з ворожий гітлеризмові.

На голову СУМА обрано мгра Євгена Гановського

Нью Йорк. — Під час XI-тій Спільки Української Молоді Америки, що відбувся тут в дні 26 і 27 листопада в залах готелю Статлер-Гілтон, обрано на голову СУМА Америки мгра Євгена Гановського. Крім нього до Управи СУМА були обрані: Л. Футала — перший заст. голови, М. Семаншин — другий заст. голови, І. Кобаса — референт преси й інформації, інж. М. Барацький — керівник юнацтва, мгр. Вол. Будзак — керівник зон. зв'язків, М. Яремо — орг. референт, Г. Цербрій — секретар М. Клімко — фін. референт, Т. Мельшнір, спорт. референт, М. Шашкевич — госп. референт, Ст. Буря — реф. жіноцтва, Члени Управи: І. Зяць, К. Василик, Т. Цищак, Хр. Губицька, В. Левенець, М. Яремо, В. Колетик, інж. М. Почтар, М. Гаврилюк, З. Галькевич та Б. Голянок. На голову Контрольної Комісії обрано М. Шмігря і на голову Тов. Студу Ю. Бурлаку. 3-тійом проводила президія в складі: А. Нихончук — предсідник, Т. Чурма і М. Лисяк — заступники предсідника, Марія Гаврилюк та І. Цищак — секретарі. Увечері в суботу 26 листопада, відбувся бенкет, на якому гол. промову виголосив д-р Михайло Куншнір, і після бенкету з'їздовий бал.

Союзівка відзначила Свято Подяки традиційними стравами й імпрезами

Союзівка, Кергонскон. — Кількадесят родин з ближчих і дальших околиць провели Свято Подяки та зв'язаний з ним довгий кінець тижня на цій оселі Українського Народного Союзу в Кетскільських горах. Союзівка гостила їх традиційними стравами й „обов'язковим“ індикум у спеціально з цієї нагоди удекорованій гостинниці та святочно застелених столах. Крім родинного Свята Подяки в тому часі відбулася на цій оселі зустріч членів Ліги Української Молоді Північної Америки з участю її репрезентантів з багатьох стейтів, включно з віддаленими, як Мишиґен, Лаллої та Північна Кароліна. На оселі перебувала також група мисливців. В суботу, 26-го листопада, відбулася мистецько-розважальна імпреза із виступами танцювального ансамблю „Верховина“ з Вотервіллі та милоді співачки — солістки Клавдії Коваль, яка виконала ряд пісень при власному акомпаніюванні на гітарі. Після імпрези була забава. В неділю, 27-го листопада перед полуднем гості взяли участь у Службі Божій, яку відправив о. Любомир Гузар. Попередньої неділі, 20-го листопада, на Союзівці побували — з власної ініціативи — впродовж двох годин в обідній порі члени підсоєтської української місії до Об'єднаних Націй поети Дмитро Павличко та Іван Драч, що приїхали на оселю в товаристві п. Антона Шумейка за спеціальним дозволем, бо — як відомо — членам совєтської місії заборононо віддалитися від Нью Йорку далше, як 60 миль. Вони оглянули оселю та її численні приміщення й устаткування для гостей, інтересуючись зокрема мистецькими творами Елварда Козака та інших наших мистців.

Кость Варварів членом американської делегації на генеральній конференції ЮНЕСКО в Парижі

Вашингтон, Д. К. — Дня 25-го жовтня ц.р. розпочалась в Парижі 14-та Сесія Генеральної Конференції Організації Об'єднаних Націй для справ Освіти, Науки і Культури — ЮНЕСКО, яка є одною з найчисленніших (120 членів - держав) і за своїм мандатом одною з найрізномірніших організацій в системі ООН. Головнішими точками програми Конференції, яка триватиме шість тижнів і зіб'ється з 20-тилітнім ювілєсом Організації є: проблема допущення комуністичного Китаю до ООН; вклад ЮНЕСКО для консолідації світового миру; роль ЮНЕСКО в змаганні до ліквідації колоніалізму та расової ненависті; роль ЮНЕСКО в піднесенні культурного, наукового і соціального рівня недорозвинених країн Азії, Африки і Латинської Америки, як також цільний рид суто програмових проблем, як, наприклад, узгодження принципів міжнародної співпраці на відтинках культури, освіти і науки; формулювання національних планів розвитку в згаданих трьох галузях, зокрема в ново-посталих державах світу й ін. В рамках цієї ж Сесії відбувається також Конференція Круглого Стола на тему „ЮНЕСКО і його роль для світового миру з перспективи 20-тиліття“. Серед учасників Круглого Стола є цілий ряд визначних вчених — філософів, соціологів, як також 4 лауреати Нобелівської Нагороди за заслуги для миру в світі. Членом 16-тичленної американської делегації, яку очолює асистент Державного Секретаря Чарлз Френкель, є наш земляк Кость В. Варварів, який від деякого часу працює експертом в справах міжнародних організацій в Державному Департаменті ЗДА.

Бруклінська парохія св. Духа відзначила 30-ліття Священства о. декана Володимира Андрушкова

Бруклін, Н.І. — Парохія св. Духа в Брукліні-Північ в неділю 27-го листопада відзначила 30-ліття Священства свого пароха і нобіорського декана о. Володимира Андрушкова. Відзначенням займався окремий Комітет під проводом д-ра Мірона Заричького. Це парохіальне свято складалося з двох частин. О год. 4-ій по пол. о. декан В. Андрушків відправив Владичу св. Ілургію в сослуженні о. О. Крохмального і В. Красовського в присутності Стемфордського єпископа Кир Йосифа Шмоніюка. Присутні були о. прллати І. Стах і К. Прийма та генеральний вікарій о. Е. Манастирський, о. протоігумен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберігати вірних при українській обряді та для свого українського народу. Зараз пімнен М. Когут ЧСВВ та коло 30 священників. Вірні виповнили церкву під час Служби Божої, до якої гарно співав хор церкви св. Духа під проводом Л. Рейнарівича. Проповідь (по-українськи й англійськи) виголосив о. С. Квартуччі. Він з одушевленням говорив про значення св. Тайни Священства. Священник, казав проповідник, заносить просьби своїх вірних до Бога, і від Бога передає їм потіху в різних турботах життя. Овілят шире працює для добра й спасення своїх вірних. Побіч церкви стоїть гарний будинок цілоденної школи, яка має зберіг

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07308

Second Class Postage paid of the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не несуть відповідаті становищу редакції.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Надії республіканців

Американські вибори з 8 листопада цього року вже тепер гостро актуалізували питання, як воно буде за два роки, коли обиратимуть нового президента. Якщо перед очима недавніми виборами мало-хто міг сумніватися в тому, що 1968 року знову переможе Ліндон Б. Джайсон, сдиний і незаперечний кандидат Демократичної партії, то після виборів з 8 листопада пересунула проблему можливої виграш Республіканської партії з пропагандивних і теоретичних міркувань у сферу реальної можливості. Сталося це тому, що з сімох найчисленніших стейтів республіканці здобули губернаторські становища у 5-ох стейтах: Каліфорнії, Нью Йорку, Пенсильвенії, Огайо та Мішиґені. І хоч у шостому великому й промисловому стейті Іллінойзі залишився демократичний губернатор, то перемога нового республіканського кандидата над давнім демократичним сенатором у тому стейті вказувала теж на послаблення демократичних впливів. Отож, коли б те голосування з 8 листопада цього року повторилося в 1968 році, то число електорів із названих найбільш залюднених стейтів дало б уже перевагу республіканському кандидату на президента.

Не дивлячись, що в республіканському таборі зчинилася метушня і очі звернулися на президентські вибори, що відбудуться за два роки. Є ще один момент, який збільшує шанси республіканців: вони дістали між обраними губернаторами й сенаторами кілька видатних постатей з іменами й прикметами, що можуть бути atrakційними для всього народу. Мішиґенський губернатор Джордж Ромні, який вдруге виграє великою більшістю у тому центрі автомобільного промислу, каліфорнійський новообраний губернатор Роналд Ріґен, що виграє великою більшістю проти демократичного сенатора Едмунда Брауна, проти якого в двох попередніх виборах програли були такі республіканські "аси", як колишній голова республіканської більшої в Сенаті Вільям Невленд і кол. віце-президент Річард Ніксон, та іллінойський сенатор Чарльз Персі — це постаті понад пересічну міру. Значно виграє на авторитеті ньюйоркський губернатор Нелсон Рокефеллер, який переміг утретє великою більшістю голосів та вище названий Річард Ніксон, який хоч персонально ніде ні на що не кандидатствовав — з великим успіхом агітував у 30-ох стейтах і найдоводливіше з усіх передвиборчих "пророків" передбачив вислід виборів.

Але республіканська верхівка, яку два роки тому розсіднала була кандидатура сенатора Беррі Голдвотера і виборча катастрофа, ще далі поділена в поглядах на політику партії та в персональний взаєминах. Тому на зустрічі названих угорі двох губернаторів — Рокефеллера і Ромні — на порториканському острові кілька днів тому говорилось про потребу перевести передусім згоду в партійному сімействі. Над цією проблемою напевне працюватиме передусім голова Республіканського Крайового Комітету Рей Білліс, якому приписують головну заслугу організаційного "воскресіння" партії після катастрофи з-перед двох років.

Очевидно, що всі передбачення на тему виборів у 1968 році не мають ще поважного значення, бо в міжчасі може радикально змінитися кон'юнктура і можуть відпасти всі ті моменти, які тепер продуктивні виборчим голосуванню за республіканців. Президент Джайсон — надзвичайно вдумливий політик. Тому, наприклад, його звернення до Д. Д. Айтенгавера просяба поїхати до Південної Азії і на Далекій Схід з інформаційною місією доброї волі — дуже зручний задум. Якщо уряд президента Джайсона прийме сугестії Айтенгавера щодо В'єтнамської війни — відпаде одна з головних причин, з яких республіканці атакували Уряд Джайсона. Може також радикально зміниться господарська ситуація, — Уряд може мати значні успіхи в боротьбі проти інфляції, може принятися зріст цін, може зрости авторитет Америки у широкому світі, а з цим також — авторитет Демократичної партії, яка все ж має поважну більшість в обох палатах Конгресу і голова якої перебуває у Вілему Домі.

Кажуть поважні коментатори, що в минулих виборах не виграли ніяка партія, а виграли двопартійна американська система. "Лавина перемога" демократів у 1964 році не знищила тієї системи, тільки трохи захитала рівновагу. Останні вибори дають рівні шанси обома партіям ділово співпрацювати в Конгресі й — підготовлятися до президентських виборів у 1968 році наявними конструктивними ділами у 50-ох стейтах і на федеральному терені між двома океанами.

ЛУКА ЛУЦВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(123)

Франко співпрацював і редагував радикальні видання та й сам не відмовився до релігії так, як цього вимагали релігійні провідники. Яку опінію міг видати про Франка тодішній релігійний провідник галицьких українців?

Франко пізніше подбав про охрещення своїх дітей. Василь Щурат згадує, що проф. Каспровіч був „думом Івана Франка, бо держав до хреста найстаршого Франкового сина Андрія“ (І. Франко у спогадах, ст. 575). Про охрещення Петра і Анни — згадує Анна Франко-Ключко (Іван Франко і його родина, ст. 18). Та навіть коли б митрополит Сембратович і не виступав проти Франка, то однаков польська адміністрація не дала б прихильної опінії Франкові, бо чиясь здібностей, які новий професор міг би використовувати для добра українського народу.

„Ти знаєш, знов висувують мою кандидатуру на посла — сказав Франко дружині“

Віктор Приходько

ВАЖЛИВИЙ ДОКУМЕНТ

На початку листопада ц. р. вміщено в „Свободі“ повідомлення Виконного Органу УНР про те, що Союз Визволення Народів СССР, так зв. Паризький Блок, підписав з т. зв. Кронштадською Групою спільний комунікат про координації дії в боротьбі з совєтським режимом — комунізмом — більшевизмом.

Особливістю цього документу є те, що в ньому вперше фігурує російська група поряд з групами повноволених націй СССР та з українською, чого досі ніколи не було. Не було цього протилітти, починаючи від революції 1917 року.

Що ж, власне, сталося, які зайшли факти, що уможливили підписання цього документу?

Ці факти, до певної міри, вже відомі нашим громадянам, що ближче цікавляться політикою. А передусім тим фактом був знаменитий вступ в російській пресі відомого російського журналіста Євгена Петрова - Скитальця з новими, незвичними для російських журналістів та політиків заявами про те, що в боротьбі із совєтським комунізмом еміграція з кол. Росії мусить виступати спільно й солідарно, і, як наслідок цього, має прийняти до замислення між російською еміграцією з одного боку, та еміграціями повноволених національностей кол. Росії — з другого.

Замислення — на яких умовах? Отже, на тій головній умові, що російська еміграція має признати право всіх національностей кол. Росії на їх повне національно - політичне самовизначення. Зокрема, всі народи, що проголосили в 1917 і в подальших роках свою державну самостійність як автономію мають повне право по відношенню до більшовиків на їх відновлення.

Ці заяви для російської еміграційної маси були аж надто незвичними й революційними, і на їх автора, Петрова - Скитальця, доцем спитались статті, що гостро відкидали його ідеї. Але Петров - Скиталець не постунав, бо на його боці була логіка і правда. Дійсно, яка логіка відмовляти у праві на повну політичну незалежність старій європейській нації — Україні, в той час, коли світ переживав кінець імперіалізму та колоніалізму, і самостійність дісталися малі, нікому невідомі, з першістю культурною, африканські народи? Та й щодо самої Росії: доки вона буде виконувати роль жандарма на чужих і далеких кордонах, в той час, коли сама потребує сил і засобів для свого врятування та піднесення свого злиденного життя до певного стандарту. І ще однією ідеєю про самостійність націй не перетравлює стара російська еміграція, що цілий свій вік вивувалася на засадах царської Росії, але тепер інакше на ці справи дивиться російський народ там, по тім боці, де все ж існують політичні формції, хоча б чисто формально, з фактивними правами самостійних.

Такими словами почалася розмова поета з дружиною Ольгою перед виборами до австрійського парламенту, які відбулися в березні 1897 р. Це вже вдруге кандидував Франко на посла (депутата) до Відня, бо перший раз він був кандидатом в 1895 р., коли відбувалися додаткові вибори до парламенту з округу Перемишль-Мостиська-Добромиль. Вибори ці відбулися 31-го жовтня.

Тоді в Австрії не було загального, рівного і безпосереднього тасмного голосування. Виборці були поділені на курії, залежно від розміру податків. Значна частина населення зовсім позбавлена була права голосувати, зате кожний шляхтич мав безпосередній голос. М. Возняк подає таку статистику в цій справі: „Один селянський депутат (посол) в Австрії заступає інтереси 75,000 населення, один промисловоторговельний посол — коло 20,000, а один шляхетський (дідичівський) коло — 50 людей“ (М. Возняк, Виборче беззаконня проти Івана Франка. І. Франко. Статті і матеріали, т. I, ст. 66).

М. Возняк докладно описав ці вибори та те, як поліційні агенти, сама поліція та польська повітова й міська адміністрація переслідували Івана Франка, який кандидував на посла з повищої виборчої округи (там же, ст. 65-87).

Сам Франко описав ці вибори у віденському тижневику „Die Zeit“ з 9-го листопада 1895 р. під назвою „Найновіші галицькі вибори“. Проти Франка канди-

дидів держав, уважаючи, що ці держави, без приступлення до „Співдружності“, плянованої Кронштадтською Групою, матимуть добросусідські і приятельські відносини з демократичними державами російського та інших народів. При тому безастеречно визнається, що питання майбутніх взаємовідносин між народами теперішнього Совєтського Союзу, як і інших народами, можуть визначити лише вибрані демократичним способом національні установчі збори чи парламенти та уряди окремих суверенних держав цих народів.

Як можемо констатувати, справу майбутніх прав і майбутнього устрою теперішніх повноволених націй подано ясно й точно, так само виразно зазначено можливі відносини окремих націй до ідеї „Содружества“.

Положення ідеальне і, здавалося б, нічого більшого не можна ждати. Але не мусим забувати, що тимчасом це — лише документ. Правда, документ великого значення, бо трактується в ньому справа майбутнього світової імперії, із 230 мільйонами населення, в тому числі із 100 мільйонами менших народів, що мріють про свою свободу. До здійснення цього великого ідеалу прикладають тепер свою доброзичливу руку й представники найбільшого, але теж повноволеного російського народу. Було б великою легковажністю говорити тепер про якусь ближчі практичні можливості. Подастся ідея спільної моральної дії, сила якої в її правді, справедливості та в логічному завершенні упадків злочинного режиму.

Щодо української еміграції у вільному світі, то підписаний документ відкриває перед нею нові перспективи і накладає великі завдання. Після російського „народу“ Україна є найбільшою нацією серед народів СССР, а тут, у вільному світі, найчисленніша і може найкраще емігрувати. І те й друге накладає на нас спеціальні, відповідальні завдання. Треба признати, що ми займаємося переважно своїми внутрішніми еміграційними, частіше дрібними справами, витрачаючи на них час, енергію та засоби. Тим часом признання України у сучасності й майбутності далеко важливіше, ширше й відповідальніше. І над цим мають добре застановитися наші політичні мужі...

Генерал Лаймен Лемішер і бельгійський прем'єр Поль Ванден Бейн взяли участь у церемонії відкриття пропалатного будинку на камені, який розпочато будувати великою будівництвом недалеко містечка Касто у Велії, де буде примальована квартира збройних сил Атлантичного Союзу (НАТО). Ця квартира мусіла перенестися з-під Парижу на вимогу президента Франції де Голля.

Японська преса зняла крик, коли виявилось, що у японському автомобілі, що його замовлено для імператора Прогіто за 30,000 дол. в японській автомобільній фабриці, автоматична трансмісія носила напис „Мейд ін ЮСА“. Деякі японці вважають, що це „втрата обличчя“ японського автомобільного промислу. Прогіто має ще три британські ролс-ройси, одного каділака, одного німецького бенца й одного австрійського даймера.

Юрій Кульчицький

УКРАЇНА: ДЕРЖАВА ЧИ КОЛОнія

II

З пропагандивних мотивів Москва доводила УССР підписати договори з Болгарією, Мадярщиною, Румунією, Фінляндією, Італією і взяти участь у Дунайській конвенції 1948 року. Однак, УССР не допущено до підписання договорів з Польщею та Чехо - Словаччиною, хоч у тих договорах мова йшла про кордони України.

Колоніальне становище України характеризує ще й такий факт: У серпні 1947 р. британський шарже д'аффер у Москві запропонував обмін дипломатичними місіями між Британією і УССР. Не задоволені відповіддю, яку дала йому Москва, він поїхав до міністерства закордонних справ УССР, але й там почував ту саму відповідь — ні! Або другий факт: М. Дуфлі, від'їжджаючи з України, просив, щоб йому видали на вїзд „українську візу“. Це, очевидно, викликало збентеження в уряді УССР, але кінець - кінцем він її таки дістав. Його віза мала номер 100,001. Дуфлі був переконаний, що це вперше уряд УССР видає таку візу, бо всі, що подорожують по СССР, їдуть з совєтськими візами.

Головна роль міністерства закордонних справ УССР виступає чужинських дипломатів у Києві та поповнювати „українську“ делегацію в ОН. Проф. Аспатуряня у своїй праці згадує, що це міністерство має три функції: церемоніальну, символічну та орнаментальну.

Нечувана в дипломатичному світі річ, щоб міністра закордонних справ якоїсь поважної держави призначили амбасадором до маленької, новопосталої країни, де люди ще ходять голі. А проте, це сталося, коли Лука Паламарчук став амбасадором в одній з африканських малих країн.

Отак виглядає українська закордонна політика! Можна сказати, що ще дозрілі народи мають куди кращі дипломатичні зв'язки з іншими народами, як 45-мільйонний український народ з тисячолітньою культурою.

Україна та її роль в СССР

Щоб зрозуміти шовіністичну політику Москви супроти „суверенної“ Української ССР“, треба зрозуміти ленінську національну політику, а на його місце поставив Кириченка. Але цей останній, давній приятель Хрущова, коли прийшло до відкритої боротьби між Хрущовим і Берією, кинув увесь комуністичний апарат УССР на підтримку Хрущова. Берію розпочав свої реформи.

Від 1952 року, коли українців в КПУ було 676,190, це число в 1961 р. зросло до 1,095,250. Крім того, щоб продемонструвати свою „вдячність“ українцям, Хрущов, скориставшись з нагоди святкування 300-річчя Перевіславської угоди та „возз'єднання“ з Росією, приєднав до України Крим. Україну зроблено „партнером“ Росії, а український народ першим після російського народом в Совєтському Союзі. Але цей період „дружби“ незабаром скінчився. Уживаючи всіх агітаційних і адми-

В 1920-ох роках українська наука, література, мистецтво і державне думання переходили період великого піднесення. Український націонал - комунізм ставав для Москви поважною небезпечкою. Тож в 1930-их роках Сталін розпочав свій кривавий бенкет. За короткий час понад двісті українських науковців „вичищено“. Вісімдесят відсотків української інтелігенції загинуло в часах розкуркулення, голоду і масових арештів. Почалася нагілка проти всього українського.

В 1934 р. найбільшого совєтського історика - марксиста засуджено за те, що „недоцінював“ героїв царської Росії. І після того Сталін реґабілізував Івана Грозного, Петра, Суворова та інших. Це був період, коли ЦК партії за всяку ціну хотів зв'язати дипломатичні зв'язки з російським минулим та її традиціями. Всіх, що не погоджувалися з цією політикою, тавровано як „лівоухильників“.

Після закінчення війни Сталін на бенкеті в Кремлі підніс тост за „великий російський народ, який врятував Совєтський Союз“. Сталін не помилювався і лише чекав нагоди, щоб розправитися з неросійськими народами за „зраду вітчизни“. І 14-го серпня 1946 року почався період „ждановщини“ з його новими репресіями, вивозами до концентраційних таборів та нагіркою на „буржуазних націоналістів“. Перед смертю Сталін підготував нову „сховщину“.

Від 1954 до 1956 року московська політика супроти України була досить ліберальною. Причина цього полягала в тому, що Берія і Хрущов, які правили Совєтським Союзом, вели між собою позакулісову смертельну боротьбу. Повноволени народи Берія вирішив використати як інструмент, з поміччю якого він може здобути повноту влади. І тут вперше почала відігравати Україна важливу роль у внутрішніх справах СССР. Берія усунув Мельникова з посту першого секретаря УКП за „нарушення принципів ленінської національної політики“, а на його місце поставив Кириченка. Але цей останній, давній приятель Хрущова, коли прийшло до відкритої боротьби між Хрущовим і Берією, кинув увесь комуністичний апарат УССР на підтримку Хрущова. Берію розпочав свої реформи.

Від 1952 року, коли українців в КПУ було 676,190, це число в 1961 р. зросло до 1,095,250. Крім того, щоб продемонструвати свою „вдячність“ українцям, Хрущов, скориставшись з нагоди святкування 300-річчя Перевіславської угоди та „возз'єднання“ з Росією, приєднав до України Крим. Україну зроблено „партнером“ Росії, а український народ першим після російського народом в Совєтському Союзі. Але цей період „дружби“ незабаром скінчився. Уживаючи всіх агітаційних і адми-

ністраційних заходів, Хрущов вислав на цвинізі землі близько мільйону молоді з України і, сконсолідувавши свої сили, звернувся до політики Сталіна, зокрема політики „злиття націй“. Новий хрущовський закон з 24 грудня 1958 року у великій мірі прикреслює процес національної русифікації.

Академія Наук УССР — це тільки інструмент московського імперіалізму, керований москалем О. Палладіном. Усі підручники в українських школах перекладатися з російського. Щоб одержати нагороду Леніна, кожна наукова праця має бути написана російською мовою. Українські студенти на 85% мусять користуватися московськими підручниками. Вже в 1956-60 роках в неросійських республіках наука була русифікована на 85.6%. З усіх 35,426 українських науковців в 1960 році лише 22,523 або 63.6% працюють в Україні, а решта змушені працювати поза її межами. 20% української інтелігенції та 22.8% її населення живе в СССР поза Україною.

Такий вигляд має російська колонія, Україна.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Вичитав я дуже сумну вістку, що трудолюбивий наш працівник — наш, бо то був добрий син українського народу — помер несподівано в середньому віці...

Я уважаю, що найкращим пошануванням осіб, які заслужили своєю активністю, є збірка на фонд Катедри Українознавства, яка кожен рік отримує, щоб спростувати брехню, яку написали і сказали російські професори з 76 російських катедр, тоді як ми ще не маємо жадної, бо українська спільнота не розуміє значення такої катедри.

Отож чекаю на нас праці над створенням Катедри Українознавства.

Тиждень тому я вислав на фонд катедри другий 100 дол. Я старий, небагато заробляю і дав уже 200 дол, а деякі наші голови, на губу патріотів, ще й до цього нічого не дали. Чому?

Святослав Зобнів
Рочестер, Н. Й.

дува польський шляхтич Павло Тишковський, власник багатьох посістей у Добромильському повіті, який старався про цей пост після смерті свого батька Антона. Франко кандидував від Радикальної партії.

Селянський виборчий комітет у Перемишлі видав таку виборчу відозву, заклинаючи голосувати за Франка:

„Він хлопський син, вихований у чорній біді, на чорнім хлібі, на несоленій капусті. Ціле життя своє боронив Іван Франко хлопської справи. За справу хлопську він терпів страшні переслідування, але панам різати правди не перестав. Газетами, книжками і віршами він указував на нужду хлопську, на кривди хлопські. Івана Франка ми бачили на мітингу в Перемишлі і в Мостиськах, ми чули його золоті слова і ми полюбили його сердечно. Хай іде до Відня! Хай там як депутат розкаже, в якій ярмі ми ходимо. Браття селяни, оберем Івана Франка з Львова одногосно депутатом до Відня!“ (Возняк, ст. 73).

Про виборчі надужиття писав Франко в „Кур. Лв.“ (ч. 305) таке: „Після передвиборчого зібрання в Перемишлі заарештували беззаконно д-ра Івана Франка, одночасно в Добромилі заарештували селянина Муштука за агітацію за д-ра Франка і 16 годин тримали без харчу в громадському арешті. Тиждень пізніше так само за агітацію заарештував в Устри-

ках селянина Петра Новаковського міський служка; передвиборче зібрання в Мостиськах розігнали жандарми й заарештували його голову Вяч. Будайновського; в Добромилі не дозволила влада жадного мітингу, жадного зібрання; віче виборців у Перемишлі в минулу неділю заборонили; правибори в Медиці провели підступно, правибори в Болестрашчах скасували без причин“ і т. д. (там же, ст. 74).

Як ми вже згадували, вибори були посередні; це значить, що селяни голосували на кількох так званих правиборців, і аж ті голосували на посла. Тому число виборців було невелике, і легко було „купувати“ голоси, або якимсь іншим способом перетягати виборців на кандидата, якого підтримував уряд за допомогою жандармів та своїх урядовців. Внаслідок шахрайств, погроз, підкупства і провокацій Тишковському вдалося здобути аж 494 голоси, а на І. Франка, нібито, впало тільки 122 голоси.

Навчена досвідом із 1895 р., дружина Івана Франка пані Ольга відраджувала свого чоловіка кандидувати. Вона сказала йому: — Знову висувують, вже ти кандидатів і нічого не вишло, знов пани не допустять. Але Іван Франко заявив, що мусить прийняти кандидатуру, бо виборці вимагають.

(Далі буде)

СТУДЕНТИ, ЖІНКИ, ПЕНСІОНЕРИ.
Вам напевно потрібно грошей, щоб доповнити свій бюджет. Ви могли б заробити понад \$100.00 тижнево на цілоденній, або й частковій праці

ОРГАНІЗАТОРА ЧЛЕНІВ Українського Народного Союзу

Ми навчимо Вас цієї праці і допоможемо Вам у ній. Зголошуйтеся листово на адресу:
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
Ukrainian National Association
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303
або телефоном на числа
485-8740 з Нью Джерсі — 227-5387 з Нью Йорку

ЗА КІЛЬКА ЦЕНТІВ ДЕННО ПОЗБУДЬТЕСЬ ЗАГРОЗИ

Для ваших вартостей: від пожежі вломників затрати внаслідку переставлення в інше місце

Ключем до більшого вашого спокою духа є ключ до депозитового сейфу всередині нашого міцного підвалу. Приходьте й візьміть його собі!

HUDSON COUNTY NATIONAL BANK
JERSEY CITY
BAYONNE WEENAWKEN
NOBOKEN GUTTENBERG
UNION CITY NORTH BERGEN

Депозити забезпечені до висоти 15,000 дол. Державною Корпорацією Депозитового Забезпечення.

Перед покупкою 2-го тому Л.У.К. забезпечтеся 1-им томом 60 його ілюстрацій може забракнути. Мусимо також мати кілька друкувати 2-го тому.

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
(ДРУГЕ ВИДАННЯ, ДОПОВНЕНО ДО 1964 Р.)

Вже вийшла в друку (перший том) (Ціна має два томи)

Видання Л.У.К. пропонує на найкращому папері, тверда обкладинка, опрацьована в ілюстрації шпирі, з золотодруком та цelloфановою охороною обгорткою, так, як належить українській книзі.

Перший том має розділи: Митологія, Побут і Письменство. Разом 480 сторінок і 823 ілюстрації. Ціна першого тому \$12.00

Так виглядає Л.У.К. в домашньому вигляді. Діагональ величина 10 x 7 1/2 x 1 1/4 дюйма. Замовлення вислати до

КЛУБУ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ: UKRAINIAN BOOK CLUB
L. TYKOR, Publisher
P.O. Box 3597, B. Winnipeg 4, Man. Canada

(Віддати, вивантажити і вислати)

ДО КЛУБУ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ: Замовляйте Історію Української Культури (перший том) в ціні \$12.00. Належність перешлють чеком, монюродом, готівкою в листі. (Коли готівкою в листі в редакційних листі). Книгу прошу вислати на адресу:

Л.У.К. продають також усі українські книжки.

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
(ДРУГЕ ВИДАННЯ, ДОПОВНЕНО ДО 1964 Р.)

Вже вийшла в друку (перший том) (Ціна має два томи)

Видання Л.У.К. пропонує на найкращому папері, тверда обкладинка, опрацьована в ілюстрації шпирі, з золотодруком та цelloфановою охороною обгорткою, так, як належить українській книзі.

Перший том має розділи: Митологія, Побут і Письменство. Разом 480 сторінок і 823 ілюстрації. Ціна першого тому \$12.00

Так виглядає Л.У.К. в домашньому вигляді. Діагональ величина 10 x 7 1/2 x 1 1/4 дюйма. Замовлення вислати до

КЛУБУ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ: UKRAINIAN BOOK CLUB
L. TYKOR, Publisher
P.O. Box 3597, B. Winnipeg 4, Man. Canada

(Віддати, вивантажити і вислати)

ДО КЛУБУ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ: Замовляйте Історію Української Культури (перший том) в ціні \$12.00. Належність перешлють чеком, монюродом, готівкою в листі. (Коли готівкою в листі в редакційних листі). Книгу прошу вислати на адресу:

Л.У.К. продають також усі українські книжки.

УВАГА! УВАГА!

Цього року збільшимо подарунки українськими книжками на Уродини, Іменини, Вшчання, Св. Миколая, Різдво, Новий Рік та інші нагоди.

Придбайте також для себе люксусове видання **ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ** або подаруйте таку цінну книгу своїм дітям, внукам, приятелям або Рідній Школі. Ідм слідами інших культурних народів, англійців, німців, французів і ін. Хай здійсниться мрія: У кожну українську хату вартісна книга: Історія Української Культури.

На бажанів замовців можемо доклати до Л.У.К. картку з золотим печаткою для Вашого напису для кого даруєте книгу.

Читайте оголошення про Історію Української Культури.

НАРЕШТІ ПОЯВИЛАСЯ В ПРОДАЖУ ДАВНО ОЧІКУВАНА КНИЖКА — ДРУГА ЧАСТИНА ТРИЛОГІЇ **ЛЮДМИЛИ КОВАЛЕНКО**

ПРОРІСТЬ
ЦІНА: в твердій оправі \$4.00 — в м'якій оправі \$2.75
Замовлення слати: SVOBODA, Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Праця HELP WANTED MALE

ВИСИЛКОВИЙ ВІДПІЛ
Видавець в горішньому повіті Берген. Мусить вміти планувати читати й писати по-англійськи. Постійна праця в цілому році. Не конейний досвід. М'я навчимо вас. Кілька місць для легкої висилкової праці, відбрати замовлення —

СЛУЖБОВИКИ В АРХІВІ ПАКУВАЛЬНИКИ
т.т.
Добра початкова платня з шансами для підвищення плюс ліберальні користі.
40 годин тижневої праці, 8:00 ранку до 4:30 по пол. Дзвонить, щоб мати розмову між 10 перед пол. до 3:30 по пол.

Питайте за п. КОНТРИНО
ТЕЛ.: 201 768-7200

MANAGER
Night man with knowledge of Airport Drivers license. Hrs. 12 mid. to 9 A.M. Call Sun. (201) 627-7711

Jersey City, N.J.

МЕХАНІК
Постійна праця у нового ділера вантажних авт. Висока платня, беніфіти, прісмі умовни праці.
Phone (201) 659-6781

МЕХАНІК
Досвід до праці при архітектурних металах, добра праця, постійна, прісмі умовни, беніфіти.
Tel.: 635-3198
Вдень або вночі — кожночасно

ЕЛЕКТРОНІЧНИЙ ТЕХНІК
Направи машини, що приймають диктант на стрічку. Платня за згодою. Добра нагода. Постійна праця. Гарні умовни праці.
VOCA CORP.
274 Madison Ave. N.Y.C. NU 5-8171

MECHANIC
Inside mechanics. Висока платня. 1-шкільні мужчини. Потрібно добрих мужчин. Досконала нагода. Голоситесь особисто цілий тиждень.
HOLLY'S ESSO
276 N. Main Street Spring Valley, N.Y.

АВТОМЕХАНІКИ
Досвід. До ділера заграничних авт. Добра платня, постійна праця, прісмі умовни праці. Досконала нагода.
628-6858

ДО ВИКІНЧУВАННЯ РАМ НА ОБРАЗИ
METAL LEAFER
Постійна праця. Добра поставлена фірма. Досконала нагода для відповідних мужчин.
Телефонувати Mr. DEWITZ
(212) WE 3-1134
(203) TO 9-3955

MEN (10)
Excellent opportunity for men who are mechanically inclined. Outstanding top benefits & overtime. Non-defense, day shift.

M. G. COMPANY
55 Engineers Lane Farmingdale, L.I. 516 249-0185

Millwright Mechanic
Expd. Ability to read blue-prints, 3rd shift. NE Plant location.

CROWN PRODUCTS
2121 Wheatheaf Lane Philadelphia, Pa. PI 4-4452

Foreman
Shift work, mechanical aptitude, able to supervise people. Textile exp helpful but not necessary. Northeast plant location.

CROWN PRODUCTS
2121 Wheatheaf Lane Philadelphia, Pa. PI 4-4452

Праця MALE & FEMALE

SALESWOMEN SALESMEN
No exp. nec. Full time preferred. part time considered. Apply 1-5 P.M.
FANNY FARMER SHOP
62 West 50th Street Across from Radio City.

ФАБРИЧНІ РОБИТНИКИ
до малої фабр. праці. Добра платня, постійна праця, прісмі умовни праці та багато овертаймів. Телефонувати цілий тиждень
516 345-1100

START AT ONCE
Short Order Cooks — Dish-washers — Bus Boys — Waitresses & Hostesses. Good pay & benefits. Apply at Middlesex Diner North Brunswick, N.J. Intersection Route 1 & 130 (201) 247-7095

Handicapped Persons
Intelligent and aggressive for positions with an Excellent Future. Full and Part Time Some openings for Handicapped Persons restricted to their homes in Westchester.

MUST SPEAK ENGLISH
CALL (914) 423-3384

Хочете знати, як жерплат іскра української свідомості в другій половині минулого віку і як народжувався та скла, яка збудувала Українську Державу. — то читайте: **"СПОГАДИ" ЄВГЕНА ЧИКАЛЕНКА**
Цю велику на 504 стор. книжку, читаться немов цікаву повість.
Ціна тільки \$3.50
Замовляти в: SVOBODA
WO 6-4644

МЕХАНІК
Black Seal in Charge Steady Job — Good Pay Liberal Fringe Benefits Badel Leather Mfg. Co. 445 Wilson Avenue Newark, N.J.

MACHINIST
If you have had several years experience on the set up and operation of 1 or more machine tools, can use Micrometers and various other gauges, and would like to work close to home, why not investigate the strong need for your skill in a rapidly growing Corporation. Our expanding operation requires several qualified machinists at excellent starting rates. We offer an outstanding benefit program and a fine record of continuous employment. Stop in, phone, write.
The Parker — Mannfctg Corp. 13 Dewey Ave., Lyons, N.Y. Phone 948-4891

MACHINIST
Who are working, if you want to make a change now is the opportunity. You are looking for, we need experienced men & are willing to pay the highest salaries, steady work in friendly Co., call to-day for confidential interview.
Port Realty & Warehousing Corp. 72 Spoonoke Ave., Newark, N.J. 201 622-5667

TOOL & DIEMAKER
Tool background. In diversified operations. Steady. Apply in person. Write or call STOP FIRE INC. U.S. Highway 1 South Brunswick, N.J. Call 201 237-3690

MACHINISTS
Drill Press, Bench, Bridgeport Milling Machine operators. Commercial work. Non defense. We also will accept trainees. Excellent opportunity. Good pay. Steady.
Precision Machine Shops Inc. 85 Channel Drive Port Washington, L.I. (516) 883-6816

МУЖЧИНА
в зрілому віці, як нічний супервайзер, наліччимо. Досконала нагода для постійного і охочого працівника. Мусить мати досвід ізді і рекомендацію. Доскоп. нагода. телефон. WO 6-4644

ATTENTION MEN
SPEND THAT "DAY OFF" WITH US HOLIDAYS APPROACHING FAST EARN THAT EXTRA INCOME NOW!
Packers — Laborers & Warehousemen NEEDED IMMEDIATELY
See BILL KAY 6 A.M. ready for work
Man Power Inc.
245 Market Street Paterson, N.J. 28 Warren St. (Bear) Hackensack, N.J.
Equal Opportunity Employer — No "Fee" charged

Бруклінська парохія...
(Закінчення зі стор. 1-ої)

УНСоюзу та ексекутивний віце-президент УККА п. Йосиф Лисогір із дружиною та представники красних і місцевих організацій і запрошені гості. Пап тостмайстер відчитав і численні псьмові привіти, між якими були привіти від Верховного Архієпископа Кардинала Йосифа Сліпого, від Філадельфійського Митрополита Кир Амвросія Сенишина та від канцлера Шикагівської Епархії о. пралата Паски і від десятків представників різних Товариств і Організацій та від численних приватних осіб і священників. Тостмайстер попросив до слова о. протоігумена оо. Василія М. Когута, який вітає о. Ювілята як довгого знайомого і як ревного працівника на церковному і народному полі. Під час прийняття відбулася мистецька програма, в якій панна Л. Пелех виконала дві точки на фортепіані; шкільні дівчатка віддеклямували поезію Б. Лепкого "У мене був свій рідний край"; Е. Курій деклямувала поезію Л. Українки "До тебе, Україно" і Д. Костик — "До стіп Твоїх" Уляни Кравченко. Лев Рейнарівич відспівав "Молитву" з опери "Фавст" і "Родимий краю" а хор церкви св. Духа відспівав під проводом Лева і Йосифа Рейнарівичів "Молитву за Україну" Ніжанковського, "Ой зайла зоря" Леонтовича і "За волю України" М. Фоменка. При фортепіані був проф. Т. Левинський. Присутні щиро дякували виконавцям мистецької програми. Тостмайстер просив Владика Кир Йосифа до слова, який в гарних і переконливих словах говорив про поклоняння Богом до своєї служби священників та монахів. Владика казав, що найбільший вплив на те, чи їхні діти підуть на службу Богові мають в першу чергу наші українські родини, від яких діти вчаться

Праця HELP WANTED FEMALE

БЮРОВА ПОМІЧ
до В-ва в Берген повіті, Н. Дж. Мусить вміти планувати читати й писати по-англійськи. Постійна праця в цілому році.

СЛУЖБОВИКИ ДО АРХІВІВ
("Файловання")

ДРУКАРСЬКИ ЦІ
(35 слів на хвилину)
Вистрі динамічні робітники на писальних машинах

ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІ СЛУЖБИ
для клієнтів.
35 годин тижнево. Ліберальні користі плюс шанси підвищення. Дзвонить за домовленням між 10 перед пол. до 3:30 по пол.

Питайте за п. КОНТРИНО
ТЕЛ.: 201 768-7200

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації "Свободи"

З УВАГИ НА ЗАКІНЧЕННЯ ВІСЬМОГО РОКУ, АДМІНІСТРАЦІЯ ПРОСИТЬ ВСІ ТОВАРИСТВА ЧИ ПООДИНОКІ ОСОБИ, ЦО ДОВГІУТЬ ЗА ОГОЛОШЕННЯ, ВИРІВНЯТИ ІХ КОНЕЧНО НАПДАЛІ ДО

15-го грудня 1966 року

ПОШУКУЄМО
Нацелярійних урядовців
Рекордового Відділу УНСоюзу в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Побажане знання української та англійської мов, досвід у нацелярійній праці, статистиці і т. п. та машинописання.
Постійна праця, платня після умови, "Blue Cross & Blue Shield" та групове забезпечення у висоті річної платні, оплачувані прісмадцем, платні вакації й інші догди ді умови праці.
Зголошення на псьмі із коротким життєписом, поданим освітлі та досвід, просимо слати на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
RECORDING DEPT.
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ГАННА ЧЕРНЬ
ЛИСТУВАННЯ
Ілюстрації: Л. ГУЦАЛЮКА
Сторінок — 53 Ціна — \$1.00
Замовляти: SVOBODA, Box 346, Jersey City, N.J. 07303

ОПЕРИТОРКИ
Досвід виготовлення цілого одягу. Постійна праця, прісмі умовни. Потрібно в Selden & Saucile. Телефон цілий тиждень SELDEN DRESS CO. 884 Middle Country Rd. Selden, L.I. 516 732-4885 або 516 LT 9-9185

ОПЕРИТОРКИ
Досвід при жіночій спортивній одязі. Юнійна фабрика. Також потрібно до прасовання. Добра платня, прісмі умовни праці.
David Calderon & Co. 758 Elmont Rd. Elmont, L.I. 516 CU 5-5977

ПЕЧАТНИ
в різних мовах і стилі на друкуванні і писанні буквами (скриптом) — виробляють
ROMAN IWANYCHUK
2905 Willinson Avenue Bronx, N.Y. 10461
ПЕЧАТКИ: 3 ліній до 2 ліній довга, з переносом — \$8.00

ДОБРЕ ЧИТАТИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ
СОЙКА-ШТУКАРКА
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
Ціна — 1 долар

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБОВИК
Займається Похороном в стейті NEW JERSEY
Ціни пріснутні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, клячте, як в день, так і в ночі:
JOHN KOWALCHUK
129 Grand Street (cor. Warren Street) JERSEY CITY 2, N.J. Tel.: Henderson 4-5181

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБОВИК
Займається Похороном в БРОУК, БРОУКЛІН, NEW YORK і ОХОЛДІОХ
Контрольована температура. Модерна клячка до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORAGON 4-2588

ARKA Company
Об'єднання 1966
68 W. 7th St.
Tel.: GB 2-3556, New York City
ДОБРА КНИЖКА — подарунок для дарунків при річній нагоді. Арка має величчю вибір всіх книжкових жанрів.

Різно
Українське Висилкове бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7480 — **НАДАЛІ ПАЧКИ З ВІДНОМ**
и дуже добрі ХАРЧОВИ. ВІН 18 жовтня до 15-го грудня спеціальна знижка на всі пакети.
Волга ГАЗ 21 В. Нью-Йорк \$1,395.18
Волга ГАЗ 21 US — \$1,553.78
Москвич — 408 Е — \$1,792.29
Запоріжжя — 408 — \$1,957.80
Урядові год.: від 8:30-7 веч., суб. до 6 веч., в нед. 10:30 н. н.

ПОШО ТРАТИТИ НАШ НА ПИСАННЯ АДРЕС?

Печатни
в різних мовах і стилі на друкуванні і писанні буквами (скриптом) — виробляють
ROMAN IWANYCHUK
2905 Willinson Avenue Bronx, N.Y. 10461
ПЕЧАТКИ: 3 ліній до 2 ліній довга, з переносом — \$8.00

РІЗДВЯНІ КАРТКИ
по гуртових цінах 20 літ. за 1-го долар! (Перевірено 15 центів). Без пошт. оплати 17 штук за долар.
A. Januszewski
2133 W. Augusta Blvd. Chicago, Illinois 60622

До винаймаю
До винаймаю для дорослих **4 кімнати** в Брукліні біля церкви Church Ave. — 1150 Давонітс:
UL 3-1879 або UL 3-5264

Funeral Directors
Theodore WOLININ, Inc.
Директор Похоронного Заводу
123 East 7th Street NEW YORK, N.Y. (9) Tel.: GR 5-1157 СОЛДНА ОБСЛУГА

ІВАН КОВАЛЬЧУК FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похороном в стейті NEW JERSEY
Ціни пріснутні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, клячте, як в день, так і в ночі:
JOHN KOWALCHUK
129 Grand Street (cor. Warren Street) JERSEY CITY 2, N.J. Tel.: Henderson 4-5181

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБОВИК
Займається Похороном в БРОУК, БРОУКЛІН, NEW YORK і ОХОЛДІОХ
Контрольована температура. Модерна клячка до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORAGON 4-2588

ТАРЗАН ч. 5724. Нові вороги!

A STRANGE FIGURE CRAWLED TO AN ICE LEDGE, THEN POUNCED ON TARZAN!
WITH A QUICK, JUMPING MOVEMENT, THE APE-MAN OVERTHREW HIS ENEMY—
BUT A HARSH VOICE GUTTERED ABOVE THE HOWLING WIND. YOU WILL RELEASE HIM, SENOR— ELSE BE IMMEDIATELY SHOT!

Дінозаври постають підкрадалися до виступу льодовика, а тоді кинулася з наскоку...
Швидко, хвилевим джоджітеу мавполюд повалив на землю ворога...
Але нагло хрипкий голос з-поміж виючого вітру закликав. — Ви мусите звільнити його, інакше вас негайно застрелять!